

Алгоритм дій колективу НВК «ШЕЛ» в надзвичайних ситуаціях та діяльність з їх запобігання складені з використанням наказу МОН від 28 січня 2015 року № 54 «Про заходи безпеки на можливі ризики виникнення надзвичайних ситуацій, терористичних актів, диверсій, мінування» та Спільного листа Міністерства освіти і науки України та Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 05. 02. 2015 р. № 1/9-55/02-1645/12 «Про заходи безпеки на можливі ризики виникнення надзвичайних **ситуацій, терористичних актів, диверсій, мінування**» з метою здійснення додаткових організаційних заходів щодо забезпечення належного рівня безпеки та здійснення запобіжних заходів.

Обов'язки адміністрації НВК «ШЕЛ» щодо створення безпечних умов для навчання та виховання

Керівник освітнього закладу зобов'язаний:

1. Знати основні вимоги нормативних документів щодо попередження та боротьби з тероризмом.
2. Особисто організувати, контролювати планування та проведення заходів щодо створення безпечних умов перебування учасників освітньо-виховного процесу в закладі.
3. Щорічно планувати навчання, що стосуються питань протидії та правил поведінки під час здійснення терористичного акту.
4. Забезпечити проведення виховних годин для розгляду питань суспільної профілактики та боротьби з тероризмом.
5. Включити до плану виховної роботи проведення заходів, що ілюструють антигуманну спрямованість тероризму.
6. Попереджувати, виявляти та впливати на факти недисциплінованої поведінки учнів, втягнення їх до різноманітних угруповань та сект.
7. На початок робочого дня зобов'язати персонал проводити огляд приміщення, робочого місця на предмет виявлення підозрілих предметів.
8. Контролювати стан підвальних та підсобних приміщень, дахів, місць найбільш вірогідного проведення терористичного акту.
9. Створити умови унеможливлення потрапляння сторонніх предметів та автотранспорту на територію навчального закладу.
10. Забезпечити своєчасне вивезення сміття з території навчального закладу.

Дії керівництва навчального закладу у випадку загрози або скоєння терористичного акту

Сигналом для негайного прийняття рішення про виконання плану дій у випадках, пов'язаних з терористичним актом, можуть бути факти:

1. Знаходження у приміщенні, на території навчального закладу та безпосередній близькості від нього підозрілого предмета, який може виявитися вибуховим пристроєм.
2. Надходження загроз по телефону в усній або письмовій формі.
3. Захоплення терористами у заручники учнів (дітей) або співробітників у приміщеннях чи на території навчального закладу.

У всіх випадках керівнику необхідно діяти таким чином, щоб забезпечити безпеку учнів та співробітників навчального закладу.

У випадку знаходження вибухового пристрою або предмета, схожого на нього, керівник зобов'язаний:

1. Негайно повідомити чергову службу МВС за телефоном **102**, управління СБУ, та місцевий орган управління освітою (управління освіти Львівської міськради телефоном **(032) 2546-048**) за формою: прізвище, ім'я, по-батькові, посада, місце знаходження закладу, телефон, сутність випадку.
2. До прибуття оперативно-слідчої групи організувати охорону місця, де був знайдений підозрілий предмет, із залученням співробітника ДСО.

3. Суворо заборонити всім учням та персоналу закладу наближатися, чіпати, розбирати чи переміщувати знахідку. Зафіксувати обставини знаходження підозрілого предмету.
4. Вжити заходів щодо попередження паніки у процесі підготовки та проведення евакуації, недопущення випадків травматизму.
5. Організувати в супроводі вчителів евакуацію учнів (незалежно від форми занять) у безпечне, заздалегідь визначене місце.
6. Організувати перевірку наявності учнів за списків груп.
7. Забезпечити відключення електроенергії, водо- та газопостачання приміщення, організувати заходи щодо збереження матеріальних цінностей.
8. Забезпечити присутність осіб, які виявили небезпечні предмети для надання пояснень.
9. За результатами проведення оперативно-розшукових заходів доповісти керівництву органу управління освітою та діяти за його вказівками.

При отриманні загрози по телефону керівник зобов'язаний:

1. Забезпечити термінову передачу отриманої інформації до правоохоронних органів та місцевого органу управління освітою за формою: прізвище, ім'я, по-батькові, посада, місце знаходження закладу, телефон, сутність погрози.
2. Зафіксувати у письмовій формі зміст та характер погрози, особливості передачі (шумовий фон, стать погрожувача, особливості мовлення – тембр голосу, акцент, наявність жаргонних, професійних та діалектичних виразів тощо).
3. Виконати вимоги представників правоохоронних органів щодо організації дій на основі отриманої від вас інформації.
4. Попередити співробітника ДСО та всіх працівників адміністрації навчального закладу про факт отримання загрози та виклику оперативно-слідчої групи.
5. Забезпечити можливість безперешкодного під'їзду до навчального закладу автомашин правоохоронних органів, швидкої медичної допомоги, пожежної охорони, підрозділів МНС тощо.
6. Після прибуття оперативно-слідчої групи керуватися вказівками керівника групи.
7. За результатами проведення оперативно-розшукових заходів доповісти керівництву місцевого органу управління освітою та діяти за його вказівками.

При отриманні загрози у письмовій формі (лист, факсимільне повідомлення, лист електронної пошти) керівник зобов'язаний:

1. Забезпечити термінову передачу отриманої інформації до правоохоронних органів та місцевого органу управління освітою за формою: прізвище, ім'я, по-батькові, посада, місце знаходження закладу, телефон, сутність погрози.
2. Забезпечити недоторканість усіх елементів (конверт, його вміст, текст погрози, комп'ютерний файл тощо) кореспонденції та їх збереження до моменту передачі представникам правоохоронних органів.
3. Зафіксувати обставини, час та особливості отримання письмового повідомлення.
4. Виконати вимоги представників правоохоронних органів щодо організації дій на основі отриманої від вас інформації.
5. Попередити співробітника служби охорони та всіх працівників адміністрації навчального закладу про факт отримання загрози та виклику оперативно-слідчої групи.
6. Забезпечити можливість безперешкодного під'їзду до навчального закладу автомашин правоохоронних органів, швидкої медичної допомоги, пожежної охорони, підрозділів МНС тощо.
7. Після прибуття оперативно-слідчої групи керуватися вказівками керівника групи.
8. За результатами проведення оперативно-розшукових заходів доповісти керівництву місцевого органу управління освітою та діяти за його вказівками.

Дії керівництва закладу під час отримання анонімного дзвінка по телефону про закладений вибуховий пристрій

1. Особа, що отримала інформацію, негайно доповідає безпосередньому начальнику або керівнику установи.
2. Керівник установи негайно доповідає в міський відділ внутрішніх справ за телефоном 102, а також в управління (відділ) з питань надзвичайних ситуацій міста.
3. Припинити всі роботи.
4. Евакуювати з приміщення всіх осіб.
5. До прибуття представників МВС, адміністрації міста, району оточити територію будинку з метою не допустити проникнення будь-яких осіб у приміщення.
6. Діяти залежно від сформованих обставин.

Алгоритм роботи колективу навчального закладу у випадку знаходження вибухового пристрою або предмету, схожого на нього

№ з/п	Алгоритм роботи	Команда, розпорядження	Час виконання (хвилини)
1.	З отриманням повідомлення про надзвичайну ситуацію черговий адміністратор доповідає керівнику навчального закладу.		до 2-х
2.	Керівник навчального закладу приймає рішення щодо проведення повної або часткової евакуації учасників навчально-виховного процесу. У випадку відсутності керівника навчального закладу, черговий адміністратор самостійно приймає рішення про евакуацію.	Подається сигнал оповіщення: «Увага всім!!!», та проводиться евакуація!».	5-7
3.	Керівник навчального закладу або черговий адміністратор доводить інформацію до ланки зв'язку: секретаря-діловода навчального закладу, яка проводить оповіщення про надзвичайну ситуацію.	За телефоном у чергову службу МВС 102 , управління СБУ регіональні підрозділи ДСНС 101 , швидку медичну допомогу 103 , аварійну службу газової мережі 104 , гарячу лінію міста управління освіти. Приклад:	8-10

		Доповідає секретар НВК «ШЕЛ» (прізвище, імя) У НВК «ШЕЛ», що знаходиться за адресою вул. М.Хвильового, 35 знайдено підозрілий предмет (орієнтовно вибуховий), проводиться евакуація.	
4.	Ланка охорони громадського порядку разом з командиром групи (охоронець): -подає сигнал дзвінком довготривалим; -проходять всі класи чи аудиторії після евакуації; -контролюють евакуацію учасників навчально-виховного процесу з приміщень закладу; - доповідають черговому адміністратору про проведену евакуацію.		до 10
5.	Черговий адміністратор організовує роботи: - комісії з питань НС; -формувань цивільного захисту; -з відключення струму, газу, водопостачання (у разі необхідності); -зустрічі автомобілів служб: 101, 102, 103, 104.		до 15
6.	У відведеному місці вчителі перевіряють наявність учнів та доповідають черговому адміністратору.		

Дії керівника закладу освіти при захопленні терористами у заручники учнів (дітей) або співробітників у приміщеннях чи на території навчального закладу

1. Забезпечити (будь-яким способом) термінову передачу інформації про захоплення заручників до правоохоронних органів.
2. По можливості провести евакуацію учнів та працівників навчального закладу, які не стали заручниками.
3. Прийняти всі міри щодо недопущення паніки.

4. Не допустити випадків несанкціонованих дій по визволенню заручників з боку працівників закладу, батьків та інших громадян, що не мають відповідних повноважень.
5. Після прибуття представників правоохоронних органів діяти за вказівками їх керівника.

Заходи закладу освіти щодо дій структурних підрозділів ЦЗ на випадок можливого виникнення терористичних проявів

Ураховуючи Методичні рекомендації затверджені Наказом МНС України від 18.12.2009 № 860 «Щодо дій населення у разі загрози та виникнення вибуху, у тому числі тих, що виникли внаслідок терористичної діяльності» та Методичні рекомендації затверджені Наказом МОН України від №1/9-609 від 11 серпня 2011 року «Щодо формування негативного ставлення суспільства до будь-яких форм і проявів тероризму та екстремізму» у навчальному закладі повинні бути розроблені заходи щодо дій структурних підрозділів ЦЗ на випадок можливого виникнення терористичних проявів (Додаток 1).

Інструкція для керівників закладу освіти щодо протидії можливим терористичним актам

1. Загальні положення.

Ця Інструкція визначає принципи організаційної, практичної та навчально-виховної роботи з учасниками освітнього процесу з питань особистої безпеки, захисту життя та норм поведінки у надзвичайних ситуаціях, протидії можливим терористичним актам.

2. Дії адміністрації закладу щодо захисту учасників навчально-виховного процесу, зменшення втрат та збитків матеріально-технічної бази:

2.1. Оснащення та інформування досягається:

- постійним контролем за роботою засобів зв'язку;
- інформуванням дітей та співробітників щодо всіх можливостей зв'язку з органами внутрішніх справ, служб МНС, медичних закладів, управління освіти тощо в разі необхідності (найближчі установи та організації, де є телефони, мобільні та радіотелефони співробітників, учнів; номери телефонів вищезазначених служб);
- набуттям усіма учасниками навчально-виховного процесу навичок і досвіду із самозахисту та рятування, взаємодії з аварійно-рятувальними службами, вирішення проблем особистої та колективної безпеки; вихованням у дітей та підлітків громадянської відповідальності, гуманістичних якостей, а в учнів необхідного рівня компетенції дитини для безпечного перебування в навколишньому середовищі та становлення елементарних, доступних віку норм поведінки у надзвичайних ситуаціях.

2.2. Спостереження і контроль забезпечується:

- постійним функціонуванням системи контрольно-пропускного режиму закладу;
- охороною об'єкту;
- виключенням випадків залишення на території та в приміщеннях закладу сторонніх предметів: валіз, сумок пакунків тощо;
- контролем за знаходженням у робочому стані замків, запорів, захисних ґрат на входах-виходах, вікнах, евакуаційних шляхах;
- обмеженням доступу до оргтехніки осіб, які не мають відношення до даного роду діяльності;
- ретельним дотриманням заходів, що передбачені на випадок надзвичайної ситуації, протидії терористичним актам, особливо під час масових заходів з присутністю великої кількості гостей, а також під час канікул, у вихідні та святкові дні.

2.3. Евакуаційні заходи:

- розробляються адміністрацією закладу та затверджуються керівником;
- переглядаються 1 раз на 5 років або в разі потреби;
- підлягають ознайомленню всі учасники навчально-виховного процесу;
- плани, схеми, інформація з даного питання вивішуються на видних місцях;

- періодично, не менше ніж 2 рази на рік, проводиться обстеження шляхів евакуації, а також усіх підсобних приміщень, будівель, горищ та підвалів, закріпленої за закладом території (зі складанням відповідного акту);
- на початку та наприкінці навчального року проводиться практичне відпрацювання дій за планом евакуації, що оформляється документально.

2.4. Безпечна робота інженерних мереж, комунікацій досягається:

- закріпленням наказом по закладу осіб, відповідальних за їх експлуатацію та своєчасність профілактичних заходів, ремонтних робіт;
- складанням та впровадженням заходів, спрямованих на створення умов їх безпечної роботи;
- постійним контролем за обмеженням доступу до них сторонніх осіб.

2.5. Медичний захист забезпечується:

- обов'язковою наявністю в закладі медичного працівника, лікувальних препаратів та засобів першої допомоги;
- створенням умов для навчання всіх учасників навчально-виховного процесу засобом надання первинної долікарської допомоги постраждалим;
- своєчасністю надання допомоги постраждалим та їх лікуванням;
- виконанням заходів щодо епідеміологічного контролю;
- своєчасним застосуванням профілактичних медичних препаратів;
- контролем за продуктами харчування, питною водою і джерелами водопостачання;
- завчасним створенням і підготовкою спеціальних формувань щодо медичного захисту на випадок надзвичайних ситуацій;
- накопиченням медичних засобів захисту, медичного майна;
- контролем за станом довкілля, санітарно-гігієнічною та епідемічною ситуацією.

3. Вимоги безпеки під час надзвичайної ситуації (НС), можливого терористичного акту:

3.1. Вжити заходів щодо повідомлення про НС до відповідних органів.

3.2. негайно:

- виявити всіх людей, які перебувають у закладі (перевірити наявність дітей, співробітників, скласти списки, у т.ч. інших осіб);
- не допускати паніки, неконтрольованих дій натовпу;
- з'ясувати наслідки НС та їх вплив на здоров'я та життя людей;
- організувати медичний захист людей (виявити постраждалих, надати допомогу тощо);
- розпочати евакуаційні заходи;
- за умови неможливості евакуації розмістити людей в найбільш безпечному місці, надати їм необхідну інформацію щодо ситуації що сталася та заходи безпеки, яких треба дотримуватися; забезпечити людей водою, медичним захистом, продуктами, ковдрами тощо до того часу, коли буде надана допомога аварійно-рятувальними службами;
- обстежити інженерні мережі, комунікації, технічний стан будівель і споруд і вжити заходів щодо їх підтримання у робочому стані, недопущення руйнування;
- вжити заходів щодо збереження документації, цінностей.

4. Вимоги безпеки після ліквідації НС:

4.1. Перевірити наявність всіх людей, які перебували у закладі за списками; зробити відмітки про їх подальші дії (відправлені у медичні установи, додому тощо).

4.2. Забезпечити збереження документації, цінних речей.

4.3. Організувати охорону будівель, споруд та матеріально-технічної бази навчально-виховного закладу.

4.4. Вжити заходів щодо ліквідації наслідків НС з метою відновлення роботи закладу. Установити чергування адміністрації та відповідальних осіб.

4.5. Не відновлювати роботу навчально-виховного закладу без попереднього обстеження спеціалістами відповідних служб та надання ними дозволу.

Додаток до наказу МОН України № 2 від 06.01.2015 «Щодо заходів безпеки у навчальних закладах» «Пам'ятка першочергових дій персоналу і посадових осіб підприємств, установ та організацій у разі загрози виникнення терористичних або диверсійних актів»

ПАМ'ЯТКА

1. Заходи попереджувального характеру:

- здійснити комплексне обстеження стану надійності охорони об'єкта, посилити пропускний режим по допуску на об'єкт автотранспорту, персоналу і відвідувачів, проводити ретельну перевірку ввезеного на об'єкт майна і внесеної ручної поклажі. Для цих цілей використовувати технічні засоби (металодетектори, газоаналізатори, дзеркала для огляду автомобілів та ін.);
- вжити додаткових заходів щодо інженерно-технічної оснащеності об'єкта, додатково встановити модернізовані системи сигналізації і відеоспостереження в зонах підвищеного ризику;
- оснастити телефони об'єкта (по можливості), зазначені в офіційних довідниках, автоматичними визначниками номера і звукозаписуючою апаратурою;
- розробити план евакуації відвідувачів, персоналу та постраждалих; визначити (уточнити) завдання служб охорони, безпеки об'єкту при евакуації;
- у випадку загострення криміногенної обстановки в регіоні ввести додаткове чергування співробітників, підсилити контроль за роботою особового складу охорони, регулярно здійснювати перевірки несення служби в денний та нічний час;
- сформувати групи негайного реагування. У ході щоденних інструктажів уточнювати завдання для особового складу, що заступає на чергування, звертати особливу увагу на доведення оперативної обстановки на об'єкті, в місті, на необхідність посилення пильності і підвищення відповідальності співробітників;
- силами співробітників підрозділу охорони організувати проведення систематичних обходів і оглядів об'єкта і прилеглої до нього території з метою своєчасного виявлення підозрілих предметів і запобігання закладки вибухових пристроїв, а також установа сторонніх осіб, що проявляють підвищену цікавість до об'єкта;
- регулярно проводити перевірки підсобних приміщень і територій, не допускати перекриття шляхів евакуації людей і транспорту;
- ввести в практику систематичне проведення перевірок проходження сигналів оповіщення від чергової зміни охорони до посадових осіб об'єкта, а також стану засобів оповіщення персоналу;
- організувати практичні тренування зі співробітниками охорони і персоналом по діях при виникненні надзвичайної ситуації терористичного характеру;
- провести інструктивні заняття з персоналом про порядок дій при прийомі телефонних повідомлень з погрозами терористичного характеру та правилах поведіння з письмовими анонімними матеріалами. Звернути увагу на неприпустимість прийому на зберігання від сторонніх осіб будь-яких предметів та речей;
- при укладанні договорів оренди приміщень об'єкта обов'язково включати умови, що дають право співробітникам охорони здійснювати перевірку орендованих приміщень;
- здійснювати заходи щодо більш ретельного підбору персоналу закладу, у тому числі допоміжного складу (чергових, ремонтників, прибиральників тощо). Більш ретельно здійснювати перевірку і допуск на об'єкт фахівців сторонніх організацій;

- звільнити від зайвих предметів службові приміщення, сходові клітини, приміщення, де розташоване технічне устаткування;
- забезпечити регулярне видалення з будівель відходів, по можливості звільнити територію від будівельних лісів та металевих сміття, контейнери-сміттєзбірники встановити поза межами будівель об'єкту;
- довести до всього персоналу номери телефонів, за якими необхідно повідомити правоохоронні та інші органи при виявленні підозрілих предметів або ознак загрози проведення терористичного акту.

2. При виявленні на об'єкті підозрілого предмета, схожого на вибуховий пристрій.

Ознаки, що можуть вказувати на наявність вибухового пристрою:

- виявлення стороннього предмету у будь-якому вигляді (сумка, згорток, пакет або предмет схожий на гранату, міну, снаряд тощо) у місцях можливої присутності великої кількості людей, поблизу пожежо- та вибухонебезпечних місць, розташування різного роду комунікацій;
- наявність на виявленому предметі проводів, мотузок, ізоляційної стрічки, скотчу;
- підозрілі звуки (щиглики, цокання годинника), що видаються предметом;
- від предмета виходить характерний запах мигдалю (або інший незвичайний запах), на зовнішній оболонці присутні масляні плями.

Чинники, що можуть викликати побоювання:

- перебування підозрілих осіб до моменту виявлення предмета;
- наявність погроз, висловлених особисто, по телефону або шляхом поштових відправлень.

Дії персоналу об'єкта при виявленні предмету, схожого на вибуховий пристрій:

- суворо забороняється самостійно здійснювати з виявленим підозрілим предметом будь-які дії, а саме: не наближатися, не торкати, не розкривати, не переміщати знахідку, не заливати її рідиною, не засипати піском і ґрунтом, не користуватися радіо- і електроапаратурою, переговорними пристроями (в тому числі мобільними телефонами);

• негайно повідомите про виявлений підозрілий предмет (указавши точне місце його перебування, час виявлення та зовнішній вигляд) керівнику закладу або черговій службі (службам безпеки, охорони) об'єкту, а у разі неможливості встановлення зв'язку з ними особисто правоохоронному органу чи підрозділу УМНС за телефонами **102, 101**. Надалі дійте за їхніми вказівками.

Дії посадових осіб об'єкта, які отримали інформацію про виявлений предмет з ознаками вибухового пристрою:

- дайте вказівку не наближатися, не торкати, не розкривати, не переміщати знахідку, не заливати її рідиною, не засипати піском і ґрунтом, не користуватися радіо- і електроапаратурою, переговорними пристроями (в тому числі мобільними телефонами);

• зафіксуйте точне місце перебування і час виявлення підозрілого предмета, а також установчі дані осіб, що знайшли предмет. Забезпечте їхню присутність до моменту прибуття представників правоохоронних органів;

- терміново повідомте про подію своєму керівництву (черговій службі, службам безпеки, охорони об'єкту) і через нього або особисто місцевому правоохоронному органу чи підрозділу УМНС за телефонами **102, 101**;

• при наявності підстав (існуванні реальної загрози життю та здоров'ю людей внаслідок очікуваного вибуху) організуйте евакуацію персоналу, використовуючи маршрути, віддалені від місця перебування підозрілого предмета;

- дайте вказівку співробітникам охорони оточити місце розташування предмета, знаходитися на безпечній відстані від нього або в місцях, що забезпечують захист (кут будівлі, колонна, товсте дерево, автомобіль тощо) та вести спостереження;

- при необхідності організуйте відключення побутових і виробничих комунікацій

газу, води й електрики;

- підсилюйте контроль за роботою особового складу охорони по всьому об'єкту;
- не знижуючи рівень охорони об'єкта, забезпечте можливість безперешкодного проходу або проїзду до предмета співробітників і транспорту органів реагування (УМВС, УСБУ, УМНС, управління охорони здоров'я тощо);
- надайте можливість прибулим правоохоронцям опитати заявника та інших осіб, які володіють інформацією про подію, що сталася;
- далі дійте за вказівками представників правоохоронних органів.

3. При надходженні погрози по телефону:

Телефон є засобом зв'язку, який найчастіше використовують як злочинці (для передачі повідомлень про закладені бомби, захоплення людей та пред'явлення політичних або інших вимог), так і «телефонні хулігани», які висловлюють мнимі погрози. Приймаючи анонімне телефонне повідомлення про можливе здійснення актів тероризму необхідно пам'ятати, що вони несуть важливу криміналістичну інформацію, тому в розмові з анонімом необхідно запам'ятати і зафіксувати на паперові якнайбільше даних.

Дії особи, що отримує телефонне повідомлення:

- зафіксуйте дату, час і тривалість анонімного повідомлення, місце установки та номер телефону, на який воно надійшло, приналежність конкретному підрозділу і співробітнику;
- під час розмови прийміть міри до запису фонограми анонімного повідомлення, визначення номера телефону анонімного абонента шляхом використання технічних можливостей даного телефонного апарата. При відсутності таких можливостей через співробітників, що знаходяться поруч, спробуйте повідомити про анонімне повідомлення чергового об'єкту (службу безпеки, охорони), правоохоронні органи телефоном **102** або телефонну станцію;
- при одержанні анонімного повідомлення спробуйте «зав'язати розмову» з анонімом і з'ясувати конкретну інформацію про його особу, професію, місце перебування і, якщо можливо, схилити до добровільного відмовлення від задуманої акції. У будь-якому випадку постарайтесь під час розмови отримати відповіді на наступні запитання: куди, кому, за яким телефоном дзвонить ця особа? Які конкретно (дослівно) вимоги вона висуває? Висуває вимоги особисто, виступає в ролі посередника або представляє певну групу осіб? На яких умовах згодна відмовитись від задуманого? Як і коли з нею можна зв'язатися? Кому Ви можете або повинні повідомити про цей дзвінок?

При цьому намагайтеся добитись від особи, що телефонує, максимально можливого проміжку часу для прийняття Вами та Вашим керівництвом рішень або здійснення певних контрзаходів;

- по закінченню розмови з анонімом негайно повідомте про її зміст своєму керівництву або черговій службі (службам безпеки, охорони) об'єкту, а у разі неможливості встановлення зв'язку з ними особисто органам внутрішніх справ чи УСБ України в Львівській області;
- по пам'яті складіть докладний опис висловлених погроз або повідомлення, про передбачувані акти тероризму, а також висунутих ультиматумів та інших вимог;
- усі дані про зміст погроз або вимог, викладених анонімним абонентом, характеристику його голосу, мови, манери викладу погроз і вимог повідомте своєму керівництву (черговому об'єкту, відповідальним особам служб безпеки, охорони) чи представникам правоохоронних органів;
- для уникнення поширення чуток і паніки обговорювати отриману від аноніма інформацію з іншими співробітниками не рекомендується;
- при надходженні погрози на телефонний апарат з автоматичним визначником номера і звукозаписним пристроєм, відразу після завершення розмови з анонімом витягніть касету (міні диск) з аудіозаписом, вживте заходів щодо її збереження. Негайно встановіть на її місце нову касету для запису можливого наступного дзвінка

зловмисника.

Дії посадових осіб об'єкта, яким повідомили про надходження телефонного дзвінка з інформацією терористичного спрямування:

- забезпечте негайне доведення одержаної по телефону інформації до відома свого керівництва (чергового об'єкта, відповідальних осіб служб безпеки, охорони) і через нього або особисто до органів внутрішніх справ (тел.: 102), УСБ України в Львівській області чи до інших органів державної виконавчої влади;
- вживайте необхідних заходів з попередження та локалізації негативних наслідків, передусім у разі потреби організуйте евакуацію людей, що потрапляють в зону вірогідного ураження, згідно плану евакуації;
- забезпечте безперешкодну роботу на місці події оперативно-слідчих груп та спеціальних підрозділів правоохоронних органів.

4. При надходженні погрози в письмовій формі:

Погрози в письмовій формі можуть надійти в організацію як по поштовому каналу, так і в результаті виявлення різного роду анонімних матеріалів (записки, надписи, інформація, що записана на дискеті тощо).

Дії персоналу та посадових осіб при отриманні анонімного матеріалу, то містить погрози терористичного характеру:

- поведіться з матеріалом максимально обережно, покладіть його в чистий, що щільно закривається, поліетиленовий пакет або файл (край яких доцільно скріпити степлером) та помістіть в окрему жорстку папку;
- постарайтеся не залишати на документі відбитків своїх пальців. Користуйтеся пінцетом або беріть документ торкаючись лише його кромки;
- якщо документ надійшов у конверті, його відкриття здійснюється лише з правої чи лівої сторони обережним відрізанням кромки ножицями;
- зберігайте все: сам документ з текстом, будь-які вкладення, конверт та упаковку, нічого не викидайте;
- не збільшуйте коло осіб, ознайомлених зі змістом документу;
- упаковані вказаним способом анонімні документи направте до правоохоронних органів з супровідним листом, у якому мають бути зазначені конкретні ознаки анонімних матеріалів (вид, кількість, у який спосіб і на чому виготовлені, з яких слів починається і якими закінчується текст, наявність підпису тощо), а також обставини, пов'язані з їх розповсюдженням, виявленням або отриманням;
- анонімні документи не повинні зшиватися, склеюватися, на них не дозволяється робити підписи, підкреслювати чи обводити окремі місця в тексті, писати резолюції та вказівки, також забороняється їх м'яти та згинати.

При виконанні резолюцій та інших надписів на супровідних документах не повинно залишатися слідів тиску на анонімних матеріалах.

Реєстраційний штамп проставляється лише на супровідних листах організації і заявах громадян, що передали анонімні документи до інстанцій.

5. Вибух на території об'єкта:

У випадку вибуху необхідно негайно організувати і забезпечити виконання наступних основних заходів:

- за списком екстреного оповіщення викликати на об'єкт пожежних, швидку допомогу, рятувальників, комунальні служби (газ, електрика, тепло);
- за списком екстреного оповіщення повідомити про подію керівництво (адміністрацію) закладу та правоохоронні органи;
- організувати евакуацію персоналу з вогнища вибуху, зруйнованих або ушкоджених вибухом приміщень;
- до прибуття служби швидкої допомоги надати постраждалим первинну медичну допомогу;
- відключити подачу електроенергії, газу, води, тепла в ушкоджені вибухом приміщення;

- оточити місце вибуху силами служб охорони та забезпечити його ізоляцію до прибуття компетентних органів;
- наявними силами організувати огляд прилеглої території з метою виявлення інших закладених вибухових пристроїв;
- при виникненні пожежі вжити заходів щодо його гасіння власними силами і наявними протипожежними засобами.

6. Захоплення заручників:

Дії персоналу об'єкта при виявленні ознак захоплення заручників:

- негайно повідомте про надзвичайну подію своєму керівництву або черговій службі, а у разі неможливості встановлення зв'язку з ними особисто органам внутрішніх справ (тел.: 102) чи УСБ України в Львівській області. При цьому вкажіть точне місце та можливо відомі обставини захоплення: кількість заручників, їх місце перебування і стан, наявність потерпілих, кількість терористів, їх озброєння, вимоги, установчі дані тощо. У подальшому дійте за їх вказівками, будьте готові надати всю відому

Вам інформацію правоохоронцям.

Дії посадових осіб об'єкта, які отримали інформацію про захоплення заручників:

- забороняється вступати в переговори з терористами за власною ініціативою;
- по можливості організуйте блокування місця події, використовуючи технічні засоби охорони;
- підвищити пильність охоронців на всіх постах.
- при необхідності виконуйте вимоги терористів, якщо це не пов'язано з заповіданням шкоди життю і здоров'ю людей, не ризикуйте їхнім та власним життям;
- у разі вимушеного вступу до переговорів забороняється ініціативно пропонувати терористам будь-які послуги;
- не провокуйте дії, що можуть потягти за собою застосування терористами зброї;
- по можливості забезпечте приховану евакуацію персоналу та інших осіб, що знаходяться поза місцем захоплення заручників;
- при необхідності організуйте надання первинної медичної допомоги потерпілим, що перебувають поза межами уразливої зони;
- припиніть доступ на об'єкт людей і проїзд автотранспорту;
- вживте заходів до безперешкодного проходу і проїзду на об'єкт співробітників правоохоронних органів;
- ;
- після прибуття спецпідрозділів правоохоронних органів надайте їм максимальне сприяння в організації антитерористичних заходів, у тому числі: необхідну інформацію щодо обставин захоплення, а також схеми об'єкта, поповерхові плани, схеми розташування систем відеоспостереження, вентиляції, електропостачання тощо;
- надалі дійте відповідно до розпоряджень представника оперативного штабу антитерористичної операції.